

Parlamentul României Senat

PROIECT

HOTĂRÂRE

referitoare la Comunicare a Comisiei către Parlamentul European, Consiliu Comitetul Economic și Social European – Raport privind mecanismul de alertă 2024
COM(2023) 902 final

În temeiul dispozițiilor art. 67 și art. 148 alin. (2) și alin. (3) din Constituția României, republicată, precum și ale *Protocolului (nr. 1) privind rolul parlamentelor naționale în Uniunea Europeană*, anexat Tratatului de la Lisabona de modificare a Tratatului privind Uniunea Europeană și a Tratatului de instituire a Comunității Europene, semnat la Lisabona la 13 decembrie 2007, ratificat prin Legea nr. 13/2008,

În baza raportului Comisiei pentru Afaceri Europene nr. LXII/86/13.03.2024,

Senatul adoptă prezenta hotărâre.

Art. 1. - Senatul României:

- (1) constată că la nivelul UE în ansamblu, Raportul privind mecanismul de alertă 2024 arată o reducere a gradului de îndatorare alături de înăsprirea condițiilor de finanțare, deteriorarea continuă a competitivității costurilor, probleme legate de ajustarea balanțelor externe, în special pentru statele membre cu deficite externe și o dinamică îngrijorătoare a prețurilor locuințelor în cazurile unor state membre;
- (2) susține că începând din 2020, România face, de asemenea, obiectul procedurii aplicabile deficitelor excesive, în 2021 și 2022 încadrându-se în țintele stabilite în cadrul procedurii. Respectarea acestor ținte într-un context global dificil, precum și adoptarea, în 2023, a unui pachet de măsuri pentru corectarea abaterii bugetare estimate, demonstrează angajamentul solid al României în direcția consolidării și sustenabilității fiscale.

Art. 2.- Prezenta hotărâre se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Această hotărâre a fost adoptată de Senat în ședința din ... martie 2024, cu respectarea prevederilor art. 76 alin(2) din Constituția României, republicată.

**Președintele Senatului
Nicolae – Ionel CIUCĂ**

București, ...martie 2024
Nr. ...

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

Comisia pentru Afaceri Europene

RAPORT

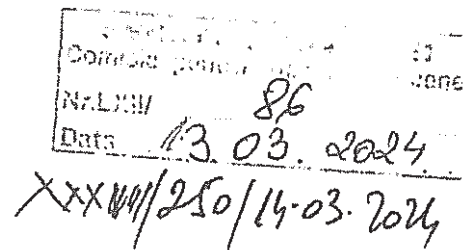
la

Comunicarea Comisiei către Parlamentul European,

Consiliu și Comitetul Economic și Social European

Raport privind mecanismul de alertă 2024

COM (2023) 902 final

Comisia pentru afaceri europene a fost sesizată, în temeiul Protocolului nr.1, anexat Tratatului de la Lisabona de modificare a Tratatului privind Uniunea Europeană și a Tratatului de instituire a comunităților Europene, semnat la Lisabona la 13 decembrie 2007, ratificat prin Legea 13/2008, în vederea examinării **Comunicării Comisiei către Parlamentul European, Consiliu și Comitetul Economic și Social European, Raport privind mecanismul de alertă 2024, COM (2023) 902 final.**

Ședința a avut loc în data de 12 martie a.c. și la dezbateri au participat reprezentanți din partea Ministerului Afacerilor Externe.

Au fost analizate punctele de vedere ale Serviciului pentru afaceri europene, Ministerului Afacerilor Externe, Ministerului Finanțelor Publice.

Comisiile parlamentare sectoriale sesizate nu au transmis observații.

Descrierea documentului european

Raportul privind mecanismul de alertă 2024¹ (RMA) face parte din pachetul de toamnă privind Semestrul European (SE) publicat de Comisia Europeană (COM) și reprezintă primul pas al procedurii privind dezechilibrele macroeconomice (PDM). Aceasta vizează detectarea, prevenirea și corectarea dezechilibrelor din cadrul economiilor statelor membre UE (SM), a Uniunii Economice și Monetare sau a UE în ansamblu.

¹ elaborat conform Regulamentului (UE) 1176/2011 privind prevenirea și corectarea dezechilibrelor macroeconomice (art.3)

Mecanismul de alertă are la bază un tablou de bord cu 14 indicatori² cu valori de referință indicative, cu ajutorul cărora COM analizează economiile SM, indicând pentru care dintre acestea este necesară elaborarea de analize aprofundate (in-depth reviews), care vor evalua dezechilibrele nou identificate, respectiv evoluția dezechilibrelor constatate anterior.

Pentru România, analiza succintă inclusă în RMA 2024 relevă persistența unor preocupări substanțiale legate de competitivitatea costurilor, sustenabilitatea externă și deficitul bugetar. Deși în scădere și finanțat în mare parte din surse durabile, se estimează că deficitul de cont curent rămâne mare, în timp ce deficitul bugetar rămâne foarte ridicat. Costurile nominale unitare cu forța de muncă vor crește puternic în contextul unei penurii a forței de muncă, în timp ce inflația de bază a fost cu mult peste media UE și va crește în continuare. Citirea tabloului de bord arată că doi indicatori au depășit valoarea de referință în 2022, respectiv soldul contului curent și poziția investițională internațională netă.

Evoluțiile subliniate în RMA 2024 pentru România sunt următoarele:

- ✓ Perspectivele de sustenabilitate externă s-au înrăutățit în 2022, odată cu creșterea deficitului de cont curent de la 7,2% în 2021 la 9,1%. Această deteriorare se adaugă unui deceniu de creștere a deficitului, cauzată de scăderea semnificativă a balanței bunurilor. În Trim. 2 2023, deficitul de cont curent s-a redus la 7,4%, în principal datorită revenirii balanței bunurilor. Deficitul va rămâne în jur de 7% în 2023 și 2024, iar investițiile directe și intrările de fonduri UE rămân o sursă semnificativă de finanțare a contului curent. Poziția investițională internațională netă (PIIN) s-a îmbunătățit în 2022, ajungând la -41% din PIB, determinată de creșterea puternică a PIB nominal. Se preconizează o ușoară scădere în 2024.
- ✓ Preocupările privind competitivitatea costurilor sunt în creștere din cauza creșterii puternice a salariilor nominale în 2023. Creșterea costurilor unitare cu forța de muncă din 2022 se adaugă la câțiva ani de creșteri continue înainte de pandemie. Pentru 2023, se estimează că acestea vor crește mult mai puternic, depășindu-le pe cele din restul UE. O apreciere a cursului de schimb real a avut loc în 2022 și continuă în 2023, pe fondul creșterilor suplimentare ale inflației de bază în ultimele luni, aducând-o la două cifre.
- ✓ Raportul datoriei corporative nefinanciare/ PIB a scăzut la 29% în 2022 și a continuat să scadă ușor în prima jumătate a anului 2023. Proporția creditelor corporative exprimate în valută este mare - 45% și a crescut în Trim. 1 2023.

² privind poziția externă și competitivitatea, datoria publică și piața imobiliară, sectorul bancar și ocuparea forței de muncă

Vulnerabilitățile corporațiilor nefinanciare sunt atenuate de cote de profit ridicat și în creștere.

- ✓ Raportul datoria gospodăriilor/ PIB a fost de 14% în 2022, cel mai scăzut nivel din UE și se estimează că va scădea în continuare în 2023.
- ✓ Sectorul bancar este stabil. În timp ce ponderea fondurilor proprii este apropiată de media UE, profitabilitatea a fost cea mai ridicată din UE în 2022. Rata creditelor neperformante a scăzut în 2022, dar la 2,8% în Trim. 1 2023 rămâne peste media UE. În urma înăsprii monetare, ratele creditelor au crescut semnificativ, contribuind la moderarea unei creșteri foarte dinamice a creditului înainte de jumătatea anului 2022.
- ✓ Deficitul public rămâne ridicat; acesta a scăzut la 6,3% din PIB în 2022, dar echilibrul structural a rămas neschimbat. Datoria guvernamentală a scăzut la 47,2% din PIB în 2022, ajutată de o creștere nominală puternică. Cu toate acestea, se prognozează o creștere în următorii ani, pe măsura încetinirii creșterii PIB și a menținerii deficitului ridicat. Nivelul datoriei continuă să fie considerabil mai mare decât nivelurile pre-COVID. Randamentele obligațiunilor suverane sunt printre cele mai ridicate din UE, iar riscurile valutare sunt mari, cu jumătate din datoriile guvernamentale exprimate în valute străine și jumătate deținute de către nerezidenți la sfârșitul anului 2022. Riscurile de sustenabilitate fiscală sunt medii pe termen mediu și lung.

În urma examinării, membrii comisiei:

- **constată că:**

- la nivelul UE în ansamblu, Raportul privind mecanismul de alertă 2024 arată o reducere a gradului de îndatorare alături de înăsprirea condițiilor de finanțare, deteriorarea continuă a competitivității costurilor, probleme legate de ajustarea balanțelor externe, în special pentru statele membre cu deficite externe și o dinamică îngrijorătoare a prețurilor locuințelor în cazurile unor state membre.

- **susțin că:**

- începând din 2020, România face, de asemenea, obiectul procedurii aplicabile deficitelor excesive, în 2021 și 2022 încadrându-se în țintele stabilite în cadrul procedurii. Respectarea acestor ținte într-un context global dificil, precum și adoptarea, în 2023, a unui pachet de măsuri pentru corectarea abaterii bugetare estimate, demonstrează angajamentul solid al României în direcția consolidării și sustenabilității fiscale.

În urma dezbaterii, membrii Comisiei pentru afaceri europene au hotărât, cu majoritatea voturilor membrilor prezenți, formularea unui **Raport la COM (2023) 902 final**.

Comisia pentru afaceri europene supune Plenului Senatului, spre dezbateră și adoptare, proiectul de hotărâre privind adoptarea Raportului, în conformitate cu art. 34 din Anexa la Regulamentul Senatului aprobat prin Hotărârea Senatului nr. 28/2005, cu modificările și completările ulterioare.

